

דעות

מי מבין את ביאליק?

כשגדל ערי זיבוטינסקי בירושלים של שנות העשרים עוד זכה להכיר את מחייה הלשון העברית, אלעזר בן-יהודה. מאז קרוב בנו של מייסד התנועה הרביוניסטית יכיום פרופסור למתמטיקה בטכניון בחיפה, לענייני לשון. היה זה הוא שנתן לדאון את שמו, אם כי חלק גדול של חושבי הארץ רצה לקרוא למסוס ללא מנוע מגלוש דוקא. היה זה הוא ששמע כיצד נוצר מונח עברי, שלא נתקבל, במקום "סקס אפילי" - גנט מיני (מלשון מגנט).

תות! תות! כשהעלה השביע זיבוטינסקי את זכרונותיו אלה ביומון גח"ל, היום, נזכר באישיות ירושלמית אחרת, שר הדתות ונפגעי המלחמה בממשלות ישראל הראשונות, הרב יהודה לייב הכהן מימון: "בהיותי חבר הכנסת הראשונה נהגתי להאזין בדקות לנאומיו של ח"כ הרב מימון... אולם לצערי לא הבנתי דבר כי הרב הנכבד נהג לדבר בהברה אשכנזית... לא פעם רציתי לקום ו" לדרוש תרגום לעברית."

ענה קם זיבוטינסקי בכל זאת, דורש לתר- גם את חיים נחמן ביאליק, שכתב את רוב שיריו לפי משקל ההברה האשכנזית, לי עברית 1966, המדוברת, כידוע, בהברה ספרדית.

ען מה הגיונית דרישה זאת הוכיח זיבוטינסקי בספרו מעשה באיש החזק של הפרק הקיימת, מנחם מגדל אוסישקין, ש דיבר עברית, במידה וזיבר עברית בכלל, בהברה אשכנזית, בה מבוססת, בין היתר, התירו הרפויה כסמ"ך.

פעם ישב אוסישקין בחברת ידידיו בן ביתו בירושלים ואמר (ברוסית, כמובן): "גו, נדבר קצת עברית!" ואז הבחינו המסובים בסוס שעגלון העבירו באותו רגע לפני הבית. אוסישקין הצביע על הסוס, ואמר בהברה ספרדית, שרק התחיל ללמוד אותה: "הנה תות!"

נוער

מלוא הספר איורי-שפר

משחלפו השבועות הראשונים לתורש הקיץ הגדול והוחלפו הדעות הסופיות על התער- דות, הגיעה שעת הסיכום על נושא חשוב באמת: מה רשמו לך החברות בספר הזכ- רונות?

מוסד זה, שהיה מן המקובלים בימי ה- יישוב העברי בארץ ישראל, חידש השנה את נעוריו וזכה לתפוצה רבה בין תלמידות כיתות אליף עד יו"ב. המדובר הוא בספר-מחברת, בעל כריכה קישוטית עבה, שאה דפיו הריקים ממלאות התלמידות החב- רות, אשה לרעותה, בברכות אין קץ, מקר- ריות ככל האפשר. ברכה כזאת נקראת זכ- רון.

לזכר מגדל דויד. זכרון טיפוסי לי- תלמידת כיתה גימיל: בעת שתשבי בזקנתך / ליד הסבא, בעלך / אז אחד הנכדים כוס קפה יגיש אליך / ואת תואלייך, ברוב טובך, לזכור את הסובה בחברותיך. אולם לא על הזכרון לבדו תחיה התלמי- דה העברית. מה שחשוב לא פחות הוא הסוד הכמוס (לא לחמור ולא לסוס!), שהוא קפל בקצה הדף, שמעברו רושמים ברכה שהיא תוספת לברכה, ובלבד שתהיה כתובה בחרוזים.

לדוגמה: אל תהיי שובבה / כי את כבר ילדה גדולה או, כנראה כחלק של מסע אנטר- אלכוהלי, את את תשתי כוס בירה / תשלמי לי קנס עשרים לירה. הסוד הכמוס משמש גם אמצעי הרתעה לסקרניות המח- טשות בספרי זכרונות לא להן. לכן קורה בקלות שמי שפותחת ספר זכרונות מוצאת תזכורת עניינית תחת קפל הסוד הכמוס, כגון סקרה, מה תחפש / על השלג הנמסו או אם תקראי את הקשקוש / תקבלי עקיצת יתוש.

אבל, כפי שנאמר, בסופו של הדבר, הכתונות הן טובות, ככתוב בספר הזכרונות: בצד עומד מגדל דויד / ואותך אזכור תמיד.

* זיבוטינסקי, שהיה ח"כ מטעם הדות, פרש מתנה והיווה טיעות יחיד. את אחד מי- נאומיו בכנסת הראשונה נשא כולו על טה- רת הצרפתית, על-מנת להוכיח את הצורך בחוקת-יסוד למדינה, כי באין חוקה, גם לא ברור מה היא השפה הרשמית של המדינה.

בעקבות הצלחה בלונדון,

היא

בלונדון רגילים כבר שחלון ראיה איננו דבר סטטי. זה זה. כי בלונדון נמאס לאנשים לראות בגדים בחלינות. וזה התחיל לשעמם אותם. הם החליטו שתתיכות הן הרבה יותר מעניינות מסתם בובות, ו- המוכרים האנגליים שמכבדים את רצונם של הקונים האנגליים, החליטו מיד שבמקום לי- הציב שם בובות ומודלים, צריך להעמיד בחלונות דוגמניות חיות ואמיתיות. הן לובשות בגו, מסתובבות איתו בחלון, פושטות אותו, לובשות בגד שני, מורידות אותו, וכל זה לגנר עיני הקהל הנלהב. התוצאה: אנשים מתאספים ליד החלון, ו- נכנסים מיד לאחר התצוגה לחנות לקנות את הבגדים. עם המודל או בלעדיו. אחרי שכל העיתונים סיפרו איך זה הולך בלונדון, החליט העולם הזה לראות אם אנוהו אפנצ'יים כמו הלונדונים יקרי מוג כמותם, ולראות אם החברה שקוראים לכל בחורה ברחוב, "הלו, בובה!" יודעים להבדיל בין בובה לבחורה, החנות הראשונה שנבחרה הייתה מדים, שהייתה גם הראשונה להדגים את הבליקיני, כשרק הופיע.

★ ★ ★

"תרימו יותר גבוה!"

הפעם נערך בחלון הראיה של מדים ניסוי נועז. לא רק שהוצבה בו דוגמ- נית חיה מאד, שהיא נוסף לזאת גם חיפאית וגם שמה לאה פריפר, ולא רק שהיא לבשה שם את כל חידושי-האופנה, אלא מה שהכי מעניין: היא פשטה אותם שם. ולבשה אחרים. והסירה את האחרים, ולבשה עוד. וכל זה לעיני הקהל המשתאה.

כי אחרי כמה החלפות כאלה כבר הייתה המדרכה מלאה בכל כך הרבה קהל, שבקושי ראו שיש שם חלון-ראיה. כל האנשים שמיהרו לכל מיני מקומות נעצרו מול החלון. "אני חולם" צעק מישהו. "היא

נופש בחלון

מדינה לאה, כשהיא לבושה במינימום בגדים בתוך חלון-הראיה. אותם בגדינופש, שהיו משאי- ראו בחורה מימי בעקבות מישהו